

Eesti Bioloogiaõpetajate Ühing

Eesti Vabariigi haridus- ja teadusminister
Eesti Vabariigi keskkonnaminister
Eesti Vabariigi peaminister
Eesti Vabariigi Riigikogu kultuurikomisjon

08.06.2006. a.

Ettepanekud korrastamisel oleva riikliku õppekava üldosa projekti muutmiseks

Eesti Bioloogiaõpetajate Ühing (EBÜ) on pidevalt kursis olnud riikliku õppekava korrastamise ja vastava projekti koostamise protsessiga. Seejuures oleme teinud hulga parandusettepanekuid ja täiendusi nii õppekava üldosasse kui ka bioloogia ainekava tööversioonidesse. Nüüdseks on REKK-i koordineerimisel valminud põhikooli ja gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa projekt (16.05.2006), mis peagi peaks tulema arutamisele EV valitsuse istungil. Seetõttu peab EBÜ oma kohuseks veelkord välja tuua õppekava üldosa olulisemad probleemsed kohad, mis vaatamata korduvatele REKK-i poole pöördumistele, on jäänud lõpliku lahenduseta ning seetõttu nõuavad kiiret reageeringut.

Õppekava üldosa lõplikus versioonis esitatakse pikka avalikkuse poleemikat tekitanud kohustuslikud nädalatundide arvud kooliastmete kaupa. Sellest nähtub aga, et loodusõpetus pole ikkagi leidnud kindlat kohta esimeses kooliastmes (1.-3. klassides) – selle õppeaine leiame samas reas koos inimeseõpetuse ja kodulooga summaarse 6 nädalatunniga. Praegu kehtiva (2002. a. kinnitatud) õppekava kohaselt on aga eraldi nii loodusõpetusel kui ka inimeseõpetusel 3 kohustuslikku nädalatundi. Mingil juhul ei saa nõustuda loodusõpetuse kadumisega esimeses kooliastmes õppekava korrastamise käigus ning selle "sulandumisega" koduloo tundidesse. Samale seisukohale jõutakse ka EV keskkonnahariduse kontseptsioonis, milles otseselt esitatakse: "Nii looduskaitse arengukava, käesoleva kontseptsiooni meetmete kui rahvusvahelise keskkonnahariduse-alase koostöö seisukohalt on oluline loodusõpetuse õpetamine eraldi õppeainena 1.-3. klassis." (lk. 11). Seega tuleb enne õppekava üldosa lõplikku kinnitamist üheselt määratleda loodusõpetuse kohustuslike nädalatundide arv esimeses kooliastmes.

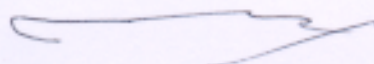
Teine probleem seostub bioloogia nädalatundide arvuga kolmanda kooliastme (7.-9. kl.) osas. Valminud õppekava üldosa projektis on bioloogia kohustuslikud nädalatunnid esitatud klasside lõikes: 7. kl. 1 tund, 8. kl. 2 ja 9. kl. 2 tundi – seega saadakse summaarselt 5 kohustuslikku nädalatundi. EBÜ on korduvalt juhtinud tähelepanu sellele, et 1 nädalatunniga (7. klassis) on

Eesti Bioloogiaõpetajate Ühing

õpilastel võimatu omandada süsteemseid teadmisi ning saavutada nõutavaid õppetulemusi. Nii EBÜ kui ka Tartu Ülikool on REKK-ile adresseeritud kirjades pidanud vajalikuks kolmanda kooliastme kõigis klassides (7.-9. kl.) 2 nädalatundi. Samasisulise pöördumisega Haridus- ja teadusministeeriumi poole esines ka Eesti bioloogiaõpetajate konverents juba 2004. a. Eesti on üks väheseid maailmariike, kus loodusainete osatähtsus üldhariduse õppekavas on sedavõrd minimaalne. Kui soovime liikuda teadmusühiskonna poole, mida rõhutatakse näiteks strateegias "Säästev Eesti 21", siis ei saa koolibioloogia piirduda vaid sajanditetaguse bioloogiaalase teabe omandamisega. Olulisim põhjus bioloogia nädalatundide arvu tõstmiseks vähemalt 1996. a. õppekavas fikseeritud 6 nädalatunni tasemele on aga selles, et arenenud riikides pööratakse loodusteaduste õpetamisel järjest enam tähelepanu praktilistele töödele, uurimuslikule õppele ning teistele aktiivõppe meetoditele. Need võimaldavad sügavamat aine mõistmist ja kujundada huvi ning õpimotivatsiooni ka bioloogia suhtes. Kahjuks pole võimalik ühe nädalatunni korral praktilisi, sh. uurimuslikke töid üldsegi läbi viia. Seetõttu rõhutame siinkohal uuesti, et 7. klassis peab olema vähemalt 2 ning kolmanda kooliastme bioloogias kokku minimaalselt 6 kohustuslikku nädalatundi.

Margus Pedaste
Eesti Bioloogiaõpetajate Ühingu president

Tago Sarapuu
Tartu Ülikooli Loodusteaduste didaktika lektoraadi juhataja
Eesti Bioloogiaõpetajate Ühingu juhatuse liige